

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Ústav pro dějiny umění

Dizertační práce Mgr. Jakub Bachtík

Barokní dynamismus v architektuře 18. století – východiska, formy, reflexe.

Zpráva a posudek školitele

Studium Jakuba Bachtíka bylo zahájeno 1. 10. 2012 a ukončeno 30. 9. 2015 (školitel P. Macek, konzultant R. Biegel). Název práce byl: „Barokní dynamismus v české architektuře 2. pol. 18. století a jeho místo v soudobé středoevropské tvorbě“. Přerušeno mělo značně neobvyklý důvod. Jakub Bachtík se totiž aktivně podílel na vzniku obsáhlé publikace „Barokní architektura v Čechách“, oceněné později i univerzitní cenou.

V podstatě pokračování studia i práce na shodném tématu dizertace (upřesněno na: „Barokní dynamismus v architektuře 18. století – východiska, formy, reflexe“) započalo 19. 9. 2016. Školitelem byl zpočátku R. Švácha (19. 9. 2016 – 16. 1. 2017), následně P. Macek (17. 1. 2017 – dosud).

Státní závěrečná zkouška byla úspěšně složena 26. 9. 2024.

Jakub Bachtík si jako téma závěrečné práce vybral velice zajímavé a v této formě nikdy nezpracované téma týkající se barokního dynamismu, tedy výrazu spojovaného poměrně dlouho se samotným vrcholem barokní tvorby na našem území. Prvotní širší záměr byl po konzultacích zúžen na sledování vzniku a proměn vztahů řady našich i zahraničních badatelů k tomuto vyhraněnému druhu barokního umění. Dlouhodobě otevřené otázky lze doložit již na neujasněném názvosloví (radikální baroko, perspektivní baroko, dynamické/pohybové baroko apod.).

Svébytná architektura byla autorem sledována od 19. století, od kdy soudy o ní prodělaly zajímavé, mnohdy dramatické zvraty. Práce se v konečné podobě zaměřila na podrobné mapování dobové odborné literatury a proměny názorů v 19. a v první polovině 20. století. Zúžení tématu práci jednoznačně prospělo. V této podobě, sledující dobové názory, diskuse a zvraty (tedy ne samotnou architekturu, ale práce o ní) vytvářejí v autorově podání až dobrodružný příběh postupného poznávání a snahy odhalit podstatu jednoho z významných barokních trendů.

Práce se dobře čte, je přehledná a ve svých soudech přesvědčivá. Nejpodstatnější ale je to, že se jedná o první zpracování tohoto tématu nejen u nás, ale i v širším evropském kontextu. Jedná se o základní badatelský výzkum postihující zvolené téma v jeho plnosti i rozporuplnosti. Z metodického pohledu se jedná o perfektní zvládnutí nastolených otázek. Forma zpracování a její zobecnitelné přesahy dle mého názoru dokonce překračují zkoumané barokní období. Zcela nové, souhrnně podané a jasně komentované informace jsou v řadě aspektů naprosto nové. Úctyhodné a zcela originální dílo Jakuba Bachtíka by si proto zasloužilo co nejobsažnější publikování, které bezpochyby obohatí stávající barokní diskurz a může být zajímavé i pro širší středoevropský prostor.

Ing. Petr Macek, PhD